

Agafar el camí tranquil per marxar de casa

GETTY IMAGES

MARINA ESPASA

Una holandesa, estudianta d'Emily Dickinson, arriba al País de Gal·les. Lloga una caseta on havia viscut una vídua i es disposa a redactar una tesi sobre la poeta nord-americana. Passen els dies, però, i no és capaç d'obrir els llibres ni cinc minuts. En lloc d'això, passeja per camins i corriols, observa les oques que té davant de casa i les vaques i els xais que pasturen pels voltants. De tant en tant, desapareix una oca. De tant en tant, la visita un arrendador malcarat. De tant en tant, s'arriba fins al forn i compra pa i pastissos.

L'univers de Gerbrand Bakker, a qui molts lectors deuen recordar pel llibre anterior, *A dalt tot està tranquil* –que va mereixer el premi Llibreter 2012–, continua impertorba-

ble: tot és silenci i quietud, planures i contemplació. El paisatge reflecteix els mons interiors dels personatges: aquesta vegada no només els arbres i les flors, sinó també els animals ens adverteixen del perill que corre la protagonista, que, a mesura que es va aclimatant, és atacada per un teixó, intueix que algun depredador és qui fa desaparèixer les oques i aprèn a fer tasques de jardineria, com ara plantar rosers i avets. Els diàlegs continuen sent tan silenciosos com sempre, però diuen més amb mitges frases i canvis de tema aparentment arbitraris que la majoria dels diàlegs explicatius i feixucs inserits enmig de tantes novel·les d'ahir, d'avui i de sempre.

Una vida al camp en soledat

Deu oques blanques narra el procés d'adequació d'una persona a una

nova vida, a un nou espai i, sobretot, a una nova manera de viure el temps. Narra també tota una altra vivència, molt més fosca, però que ha de descobrir el lector. La protagonista deixa una feina a la universitat i un matrimoni que s'intueix poc feliç i els substitueix per una vida al camp en soledat. Tot i que hi ha alguna patinada en la construcció d'aquest personatge femení (un repte difícil per a un autor, però no impossible), val la pena superar la primera meitat del llibre, més vacil·lant, per arribar a una segona part en què es desenvolupa una relació entre l'estudiosa d'Emily Dickinson i un noi jove que és valenta i fuig dels tòpics, i que acaba donant sentit a tota la peripècia.

La identificació progressiva de l'holandesa amb l'anterior ocupant de la casa, la vídua, és un altre dels encerts de la novel·la. Bakker no és un autor que mostri el que és evident, més aviat calla i deixa molt d'espai al lector perquè faci treballar la imaginació creativa i ompli buits. Aquesta vegada, però, no ha afinat tant com a *A dalt tot està tranquil*, on les relacions entre el protagonista i el pare vell, o entre els besons, estaven més ben fonamentades, per molt increïbles que fossin, i on tot lligava més que aquí, on fa la impressió que l'autor ha abusat una mica d'aquesta indefinició *marca de la casa*. Hauriem volgut més concreció i profunditat en les referències a Emily Dickinson, per exemple, o acabar de saber què li va passar a aquell oncle.

El llibre, però, té un gran final alliberador, que no vol dir feliç. Posa en joc, igual que l'anterior, personatges que es retiren voluntàriament del món i s'instal·len als marges, com qui s'asseu una estona a la riba d'un riu per veure'l fluir. A més de la dona i el noi, mereixen una menció el marit i un detectiu que fan un viatge del tot peculiar a la recerca de la dona, o d'alguna altra cosa. I la proposta literària és volgudament radical i delicada, cosa que s'agraeix en un context dominat per una escriptura mastegada i reiterativa. No agradarà a tothom, però en farà feliços uns quants. ♦♦

ELS CLÀSSICS

L'enigmàtic Kees Poppinga

JORDI NOPCA

"Georges Simenon té un estil únic: potser per això és tan popular avui –explicava fa uns mesos a Barcelona John Simenon, segon dels quatre fills de l'escriptor, que des de l'any 1995 s'encarrega de la gestió dels drets d'autor de l'obra del seu pare–. Escriu amb una capacitat instantània de comunicació, però el fons del que diu és molt important. En temps com els nostres, en què es valora tant la rapidesa i la primera impressió, la prosa de Simenon transmet amb immediatesa, però amb una gran varietat de temes universals". Pierre Assouline, que l'any 1992 va publicar una biografia de més de 1.000 pàgines sobre l'escriptor, enumerava a l'article *Quoi de neuf?* (2011) una llista no exhaustiva dels interessos simenonians: cita, entre d'altres, la solitud, l'angoixa, l'odi cap a un mateix, l'alcohol, l'enveja, la mentida, la misèria moral, la pietat, la por a l'altre, l'adulteri i la gelosia.

Alguns d'aquests temes apareixen a *L'home que mirava passar els trens* (1938), que explica la fugida fins a París de Kees Poppinga, apoderat en una empresa naviliera a Groningen. El personatge –de nom enigmàtic i llaminer– comença una nova vida, sense deures ni obligacions, relacionant-se únicament amb prostitutes, proxenetes i delinqüents. Acabarà retrobant-se amb el passat que creia haver deixat enrere. ♦♦

L'HOME QUE MIRAVA PASSAR...
G. SIMENON
TRAD. RAMON FOLCHI CAMARASA
EDICIONS 62
220 PÀG./9,95 €

DEU OQUES BLANQUES
GERBRAND BAKKER
RAIG VERD
TRADUCCIÓ DE MARIA ROSICH
230 PÀG./17,95 €